

Børne- og Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
NVES@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

Sendt til AAR@JK.uvm

SAGSNR. 24/00123-2

6. FEBRUAR 2024

HØRINGSSVAR TIL LOVFORSLAG OM ÆNDRING AF LOV OM FORBEREDENDE GRUNDUDDANNELSE M.FL. (MERE FLEKSIBLE RAMMER TIL AT TILRETTELÆGGE FORBEREDENDE GRUNDUDDANNELSE)

Børne- og Undervisningsministeriet har ved e-mail af 11. januar 2024 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til lov om ændring af lov om forberedende grunduddannelse, lov om institutioner for forberedende grunduddannelse og forskellige andre love (Mere fleksible rammer til at tilrettelægge forberedende grunduddannelse, smidigere overgang til den forberedende grunduddannelse, forbedrede muligheder for elever på erhvervsgrunduddannelsen og bedre rammer om forberedende grunduddannelse).

Instituttet finder det særdeles positivt, at der indføres obligatorisk udbud af seksualundervisning på de forberedende grunduddannelser (FGU) i lighed med den seksualundervisning, som er indført på de gymnasiale uddannelser. Undervisning og lærerfaciliteret dialog om seksualitet, køn, rettigheder, grænser, normer og samtykke kan bidrage til, at unge indgår i gode og ligeværdige relationer, modvirke uhensigtsmæssige kønsnormer og stereotyper samt forebygge seksuelle krænkelser blandt unge.

Det er instituttets opfattelse, at seksualundervisning på FGU, udover et vigtigt fokus på sundhed, trivsel og sociale normer, bør have et rettighedsbaseret og antidiskriminatorisk udgangspunkt, der kan medvirke til at fremme unges selvbestemmelse i forhold til seksualitet, køn og krop og forebygge forskelsbehandling, særligt på grund af køn, seksuel orientering, kønsidentitet, kønsudtryk og kønskaraktistika.

Instituttet har følgende bemærkninger til lovforslaget:

UNDERVISNINGSIINDHOLDET BØR VÆRE BREDT OG INKLUDERE LGBT+-PERSONER

Som udkastet til lovforslaget er formuleret, skal den obligatoriske seksualundervisning tilrettelægges, så eleverne opnår viden om og indsigt i seksualområdet og får mulighed for at reflektere herover. Det fremgår desuden af udkastet, at eleverne vil skulle stifte bekendtskab med emner som f.eks. samtykke, grænser, prævention og seksuelt overførte sygdomme i seksualundervisningen. Det fremgår også, at den digitale dimension såsom samtykke og grænser på sociale medier m.v. kan indgå i undervisningen. Derudover vil den enkelte institution have frihed til selv at tilrettelægge indsatsen, så den passer til de lokale forhold (udkastets side 35).

Instituttet finder det positivt, at lovforslaget fremhæver samtykke og digitale krænkelse. Det er instituttets opfattelse, at seksualundervisningen også bør adressere kønnede og seksuelle normer i en bredere forstand, for eksempel ved at sikre, at også LGBT+-personers erfaringer og forhold inddrages i undervisningen.

En mangfoldig seksualundervisning, der inkluderer forskellige seksuelle orienteringer og kønsidentiteter, vil kunne bidrage til, at eleverne får fordomsfri viden om forskellige grupper, også selvom de ikke konkret efterspørger det eller selv identificerer sig med disse forskellige grupper. Det vil kunne være med til at forebygge stereotyper, forskelsbehandling og chikane af LGBT+-personer.

Instituttet bemærker, at LGBT+-personer er særligt udsatte for diskrimination, had, chikane og vold på baggrund af deres kønsidentitet og/eller seksualitet både i skolen¹ og i samfundet mere generelt.²

Instituttet anbefaler på den baggrund:

---

¹ LGBT+ Danmark og lgbt+ ungdom, 'Stop diskrimination i skolen: LGBTQ+ elevers trivsel og vilkår i grundskolen', 2021, tilgængelig her: <https://lgbt.dk/wp-content/uploads/2021/06/Stop-diskrimination-i-skolen-2021.pdf>.

² Greve, J., Østergaard, S. V., Andersen, M., & Thomsen, M. K. (2022). Kortlægning af homo- og biseksuelles samt transpersoners levevilkår og samfundsdeltagelse. VIVE Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, tilgængelig her: <https://www.vive.dk/da/udgivelser/kortlaegning-af-homo-og-biseksuelles-samt-transpersoners-levetilkaar-og-samfundsdeltagelse-18049/>; Algren, M. H., & Laursen, B. (2021). Vold og overgreb i Danmark 2021. Statens Institut for Folkesundhed, SDU, tilgængelig her: https://www.trm.dk/media/hwshtxx3/vold-og-overgreb-i-danmark-2021_final.pdf; ALS Research, 'Undersøgelse af udfordringer og stigma i forhold til at have en LGBTI-identitet i Danmark', 2020, tilgængelig her: https://lgbt.dk/wpcontent/uploads/2021/10/udfordringer_og_stigma_ift_at_have_lgbti-identitet.pdf; Institut for Menneskerettigheder, 'Had mod minoriteter. Fortællinger om had i hverdagen', 2022, tilgængelig her: <https://menneskeret.dk/udgivelser/had-mod-minoriteter>.

- At ministeriet skriver ind i udkastet en mere præcis og bredere beskrivelse af seksualundervisningens område og indhold, der blandt andet sikrer, at LGBT+-personers erfaringer og perspektiver bliver inkluderet i undervisningen.

UNDERVISERKOMPETENCER SKAL STYRKES

Det fremgår ikke af lovforslaget, hvordan undervisere og fagpersoner på de gymnasiale uddannelser sikres de fornødne både faglige og pædagogiske kompetencer til at varetage undervisningen og dialogen med eleverne om de forskellige emner.

Selv om de enkelte uddannelsesinstitutioner får frihed til selv at tilrettelægge indsatsen tilpasset lokale forhold, vælger at lade eksterne undervisere varetage seksualundervisningen, vil det stadig være relevant, at undervisere og fagpersoner på uddannelserne har en grundlæggende viden om området, idet et chikanefrit miljø og en tryk og åben dialog om seksualitet og digitale krænkelser kan have stor betydning for elevernes generelle trivsel på uddannelserne.

En større evaluering af grundskolens seksualundervisningsindsats fra 2019 viste, at der både er uklarhed om ansvarsfordelingen i forhold til undervisningen og store udfordringer med at få prioriteret sundheds- og seksualundervisningen og familiekundskab i grundskolen. Eleverne pegede blandt andet på, at undervisningen var utilstrækkelig i forhold til emner som rettigheder, normer, mangfoldighed, reproduktion og seksualitet samt seksuel sundhed.³ Erfaringerne fra seksualundervisningen i grundskolen viser, at en obligatorisk lovramme om undervisningen ikke er nok til at sikre kvalificeret undervisning på området. Der er også brug for at sikre en tydelig ansvarsfordeling og styrke undervisere og fagpersoners faglige og pædagogiske kompetencer til at varetage undervisningen og dialogen med unge.

Instituttet anbefaler på den baggrund:

- At regeringen afsætter midler til uddannelse og efteruddannelse i emner som seksualitet, køn, rettigheder, diskrimination, trivsel, seksualpædagogik målrettet undervisere og fagpersoner, der skal varetage undervisningen i seksualundervisningen.

---

³ Als Research, 'Evaluering af sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab', 2019, tilgængelig her: <https://www.uvm.dk/-/media/filer/uvm/aktuelt/pdf-19/190107-als-research-evaluering-af-ssf.pdf>.

Der henvises til ministeriets 23/27286.

Med venlig hilsen

Nina Vester-Andersen

FULDMEGTIG